

ประโยค ป.ธ. ๖
แปล ไทยเป็นมคร
สอบ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘

๑. แม้นางระบำนั้น อาศัยการอยู่ร่วมกับบุตรเศรษฐีนั้นแล้ว ไม่นานนักแลก็ได้ลูกชาย เมื่อจะเข้าลูกชายนั้น จึงสัพยอกว่า แนะเจ้าลูกชายของขามเฝ้าเกวียน แนะเจ้าลูกชายของลูกหาบ แนะเจ้าลูกชายของคนโง่ไม่รู้อะไรเลย ฯ ฝ่ายเศรษฐีบุตรนั้น ขนหุ้มาทำให้โศกทั้งหลาย ในที่ที่คนเหล่านั้นจัดเกวียนเวียนรอบแล้วพักอยู่ ยกเอาสิ่งของที่ได้ในที่แสดงศิลปะขนไป(เก็บ) นัยว่า นางผู้นั้นมุ่งถึงเศรษฐีบุตรคนนั้นเช่นกัน เมื่อจะเข้าลูกชายจึงเอ่ยปากเช่นนั้นออกไป ฯ เศรษฐีบุตรนั้น ก็ทราบ(ดี)ว่านางจับเรื่องปรารถนาจึงถาม(ออกไป)ว่า หล่อนพูดหมายถึงฉันหรือ ฯ ภริยา. ใช่ คิฉันพูดหมายถึงท่าน ฯ บุตรเศรษฐี. เมื่อเป็นเช่นนั้น ฉันจักหนีไปละ ฯ นางพูดขึ้นว่า ท่านจะหนีไปหรือจะมา เรื่องอะไรของฉันด้วย ดังนี้แล้วก็ร้องเพลงนั้นนั้นแลไปเรื่อย ๆ ฯ ทราบว่า นางอาศัยรูปสมบัติของตนและทรัพย์ซึ่งเป็นรายได้ จึงมิได้เกรงใจบุตรเศรษฐีนั้น ในเรื่องอะไร ฯ เศรษฐีบุตรนั้น คิดอยู่(ในใจ)ว่า นางคนนี้มีภาระทนงตน(อย่าง) นี้ เพราะอาศัยอะไรหนอแล ทราบว่า เพราะอาศัยศิลปะ จึงคิดว่า ฝากไว้ก่อนเถอะเราก็จักเรียนศิลปะบ้าง จึงเข้าไปหาพ่อตา เรียนศิลปะอันเป็นความรู้ของพ่อตานั้น (เปิด)แสดงศิลปะในสถานที่ต่าง ๆ มีคามนิคมเป็นต้น มาถึงกรุงราชคฤห์ โดยลำดับ ให้ป้าวประกาศว่า ในวันที่ ๗ นับแต่วันนี้ไป เศรษฐีบุตรชื่อว่า อุกคเสน จักแสดงศิลปะแก่ชาวพระนคร ฯ ชาวพระนครให้ผูกเตียงซ้อน ๆ กันเป็นต้นแล้ว ชุมนุมพร้อมกันในวันที่ ๗ ฯ ฝ่ายอุกคเสน ได้โคดขึ้นไม้แป้น(สูง) ๖๐ ศอก ยืนอยู่บนปลายไม้แป้นนั้นแล้ว ฯ

๒. ในวันนั้น พระบรมศาสดาทรงตรวจดูสัตว์โลกในเวลาใกล้รุ่ง ทรงเห็นอุกคเสนนั้นเข้าไปในข่ายคือพระญาณของพระองค์ ทรงใคร่ครวญอยู่ว่า จักมีเหตุอะไรหนอแล ได้ทรงทราบว่า พรุ้งนี้ บุตรเศรษฐีจักยืนอยู่บนปลายไม้แป้น

ด้วยตั้งใจว่า จักแสดงศิลปะ ประชาชนจำนวนมากจักประชุมกัน เพื่อชมการแสดงของเขา เราจักแสดงคาถา ๔ บท ในสมาคมนั้น เพราะฟังคาถานั้น สัตว์ ๘ หมื่น ๔ พัน จักมีการบรรลุธรรม แม้อุคคเสน ก็จักตั้งอยู่ในความเป็นพระอรหันต์ ฯ ในวันรุ่งขึ้น พระบรมศาสดาทรงกำหนดเวลาแล้ว มีภิกษุสงฆ์ แวดล้อม เสด็จเข้าไปบิณฑบาตยังกรุงราชคฤห์ ฯ ฝ่ายอุคคเสน เมื่อพระศาสดา ยังไม่ทันเสด็จเข้าไปภายในพระนครนั้นแล จึงให้สัตถุณด้วยนิ้วมือแกมมหาชน เพื่อต้องการให้เอกราช ยืนบนปลายไม้เป็นหกคะเมนในอากาศนั้นแล ๗ รอบ ลงมาแล้ว โคดขึ้นไปยืนบนปลายไม้เป็นใหม่อีก ฯ ในขณะนั้น พระบรมศาสดา กำลังเสด็จเข้าพระนคร ทรงกระทำโดยประการที่บริษัทไม่มองดูเขา ให้มองดูเฉพาะพระองค์เท่านั้น ฯ อุคคเสนแลดูบริษัทแล้ว ถึงความเสียใจว่า บริษัทไม่มองดูเรา คิดว่า ศิลปะนี้ เราฝึกปรือ(ใช้เวลา) ๑ ปี ก็เมื่อพระบรมศาสดาเสด็จเข้าพระนคร บริษัทไม่มองดูเรา มองดูเฉพาะพระบรมศาสดาเท่านั้น การแสดงศิลปะของเรา ช่างเปล่า(ประโยชน์) จริงหนอ ฯ พระบรมศาสดาทรงทราบความคิดของเขา จึงตรัสเรียกพระมหาโมคคัลลานะมาแล้วรับสั่งว่า ไปเกิดโมคคัลลานะ บอกเศรษฐีบุตรว่า นัยว่า แสดงศิลปะไปเกิด ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๖
แปล ไทยเป็นมคธ

๑. สามี เตน สหุธิ ส้วสมนุวย นจรสเสว ปุตุต ลภิตฺวา ตํ
กีฬายมามา สกฏโคปกสส ปุตุต ฆนทหกรสส ปุตุต กิณฺจิ อชานนกรสส
ปุตุตตาทิ วทติ ฯ โสปี เนสํ สกฏปริวตฺตํ กตฺวา จิตฺกฺุจฺจเน โคณานํ คิณฺ
อาหฺรติ สิปฺปทสฺสนฺกฺุจฺจเน ลทฺทฺภณฺทํ อุกฺขิปิตฺวา หฺรติ ตทฺเว กิร สนฺชย
สา อิตฺถิ ปุตุตํ กีฬายมามา ตเถว วทติ ฯ โส อตฺตฺานํ อารพฺก ตสฺสา
กายนภาวํ ฅตฺวา ปุจฺจฺจิ มํ สนฺชย กเถสิติ ฯ อาม ตํ สนฺชยชาติ ฯ เอวํ สนฺเต
อหํ ปลายิสฺสามิติ ฯ สา กิ ปน มยฺหํ ตยา ปลายิตฺน วา อากเถน วาติ
ปนฺปนฺนํ ตทฺเว กิถํ กายติ ฯ สา กิร อตฺตโน รูปสมฺปตฺติณฺเจว ฅนลาภณฺจ
นิสฺสาย ตํ กิสมิณฺจิ น มณฺยติ ฯ โส กิ นฺ ไซ นิสฺสาย อิมิสฺสา อัย มาโนติ
จिनฺเตนฺโต สิปฺปํ นิสฺสายติ ฅตฺวา โหตุ สิปฺปํ ฅณฺหิสฺสามิติ สสฺสุรํ อฺุปลงฺกมิตฺวา
ตสฺส ฅานนสิปฺปํ อุกฺกณฺหิตฺวา ฅามนิกมาทิสฺสุ สิปฺปํ ทสฺเสนฺโต อฺุณฺปุพฺเพน
ราชกหํ อากนฺตฺวา อิตฺ สตฺตเม ทิวเส อุกฺกเสโน เสฏฺฐิปุตุโต นกรวาสินํ
สิปฺปํ ทสฺเสสฺสตีติ อโรจาเปสิ ฯ นกรวาสินอ มณฺจาดิมณฺจาทโย พนฺชยเปตฺวา
สตฺตเม ทิวเส สนฺนิปตีสุ ฯ โสปี สฏฺฐิหฺตถํ วัสํ อภิรฺยฺห ตสฺส มตฺถเก
อฏฺฐาสิ ฯ

๒. ตํทิวสํ สตฺธา ปจฺจฺุสกาเถ โลกํ โวลเณนฺโต ตํ อตฺตโน
ฅาณฅาลสฺส อนฺโต ปวิฏฺจํ ทิสฺวา กิ นฺ ไซ ภวิสฺสตีติ อวชฺชนฺโต เสว
เสฏฺฐิปุตุโต `สิปฺปํ ทสฺเสสฺสามิติ วัสมตฺถเก จสฺสตี ตสฺส ทสฺสนตฺถํ
มหาชโน สนฺนิปตีสฺสตี ตตฺถ อหํ จตฺุปฺปทิกํ กาลํ เทสิสฺสามิ; ตํ สุตฺวา
จตฺุราสีติยา ปาณสทฺสฺสานํ ฅมมาภิสมโย ภวิสฺสตี อุกฺกเสโนปี อรหฺตเต
ปติฏฺฐหิสฺสตีติ อณฺณาสิ ฯ โส ปนฺทิวเส กาลํ สลฺลภฺเจตฺวา ภิกฺขุสงฺฆปรีวฺโต
ราชกหํ ปิณฺชย ปาวิสิ ฯ อุกฺกเสโนปี สตฺถริ อนฺโตนกรํ อปฺปวิฏฺฐเยว
อฺุณฺนาทนตฺถาย มหาชนสฺส องฺคฺุลีสณฺณํ ทตฺวา วัสมตฺถเก ปติฏฺฐาย

อากาศเขว สดุด วาเร ปรีวตุติตุวา โอรุยุห วัสุมตุถเก อฏฐาสิ ๗ ตสุมี
ขณ สตุถา นครี ปวิสนุโต ยถา ตัม ปรีสา น โอลเกสิ เอว กตุวา
อตุตตานเมว โอลกาเปสิ ๗ อุกุคเสโน ปรีสั โอลเกตุวา น มัม ปรีสา
โอลเกตีติ โทมนสุสปรตุโต อิหิ มยา สัวจนะเร กตุตพพิ สิปปี สตุถริ
จ นครี ปวิสนุเต ปรีสา มัม โอลเกตุวา สตุถารเมว โอลเกติ โมฆั วต
เม สิปปีทสุสนั ซาตุนติ จินุเตสิ ๗ สตุถา ตสุส จิตตุ์ ฅตุวา มหาโมคคตุถานั
อามนุเตตุวา กจน โมคคตุถาน เสฏฐิปปตุตุ์ วเทหิ สิปปี กิร ทสุเสตุติ อาห ๗
